

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

в Австро-Угорщині: на цілий рік 16 кор.,
на пів року 8 кор., на чверть року
4 кор., на місяць 1 кор. 50 сот.
в Росії: на цілий рік 8 карбованців, на пів
року 4 карб.
в інших державах: на цілий рік 32 фр.,
на пів року 16 фр.

**Передплата на „Буковину“ разом із
тижневником „Руска Рада“**

на цілий рік 18 кор. (агд. 9 рублів або 84 фр.)
а на пів року 9 кор., агд. 4-50 р., або 17 фр.
Поодинокі число 10 сотиків.

БУКОВИНА

Виходить кожної середи, п'ятниці і неділі.

Редакція, адміністр. і експедиція

„Буковини“

в Чернівцях ул. Петровича ч. 2.

Ч. телефону 176.

Адреса для телегр.: „Буковина — Чернівці“.

Оголошення приймає ся по 20 сот. від
стрічки. „Надіслане“ по 40 сот. від стрічки.
При частійших замовленнях відповідний рабат.
Рекламацій неопечатані вільні від порта.
Рукописи звертає редакція лише за попе-
реднім застереженням і залученням належ-
ності поштової.

В справах редакційних можна устно по-
розумівати ся що дня від 9—10 рано і 2—3
по пол. крім неділі і свят.

Народне віче в Рогізнї.

Нарід прозирає чим раз то більше, приходить до почуття свого значіння яко найважнійший чинник в політичній життю, стає в повнім значінню слова свідомим. З власної ініціативи ударяє в вічевий дзвін, сам нарід хоче поінформувати ся про певні справи теперішньої хвилі, а зійшовшись на віче, сам забрав голос, випитуючись про незрозумілі постанови поодиноких законів, критикує їх, подає нові думки і т. д.

Оттакі віче скликали просвітні товариства в Рогізнї на день 22. грудня 1907. зі слідуючою програмою: 1. справа нового громадського уставу; 2. справа виборчої реформи до Союму; 3. політичне положення в краю, запросивши на те віче і віце-маршалка д-ра Смалю-Стоцького, щобі зложив при тім і справоздане з своєї посольської діяльності.

Віче, на яке прибуло кілька сот народу, між яким знаходили ся і вічевики з Нової-Жучки, Старої-Жучки, Шубранця, як також віце-маршалок д-р Стоцький і пр. А. Клима з Чернівців та чимало учителів місцевих і заміських, отворив голова комітету, начальник громадський в Рогізнї, господар Іля Меленка виступив сердечно всіх прибулих вічевиків, а з особна прибулих гостей з Чернівців, віцем. д-р Стоцького і пр. А. Клим.

Предсідателем віча вибрано начальника громадського Іля Меленку а на писаря покликано надуч. Володислава Кукелку.

Про поодинокі точки вічевої програми реферував віцем. д-р Стоцький, котрий своїми цікавими та всім приступними висловами — бо розходило ся також о видінене економічного положення краю ріжними числами — зумів так зайняти слухачів, що з найбільшою увагою та цікавістю через повних три години слухали его висловів.

Дотично громадського закону згадав референт про депутатів громадських начальників, яка недавно тому була у міністра внутрішніх справ з просьбою, щобі не санкціоновано ухваленого буков. союмом нового громадського закону та про відмову відповіді міністра, обіснював даліше найважнійші постанови нового громадського закону, робив накінець уважним, щобі громадяни докладно ознайомили ся з его постановами, бо коли небагом увійде він в жите, мусять перепровести ся вибори до рад громадських на підставі постанов нового закону.

Реферуючи про виборчу реформу до союму згадав віце-маршалок д-р Стоцький про труднощі, які не дають надії, щобі вдало ся скасувати курії, а завести таку саму виборчу реформу, яка існує для державної ради, бо тому противить ся правительство.

З найбільшою цікавістю слухали вічевики реферата д-р Стоцького про політичне та економічне положення в краю, як і справоздання про его посольську діяльність та діяльність руского клубу в союмі.

Віцем. д-р Стоцький обговорював склад політичних партій в Союмі, новий закон пропінаний, згадував про ухвалений, але ще не санкціонований закон в справі поліпшення платні народним учителям, ткацкі школи, промислові школи, краєвий базар, про закон о знесенню рогацьок, про бюра посередництва праці, яке саме тепер запроваджує Виділ краєвий, про банк краєвий, обсяжене президентура в тім банку та як ізза особистих та родинних домагань Ончулівської та Лупулівської родини прийшло до розбиття заснованого вільнодумного союзу і які з того були наслідки — про закон о рентових посліностях і пр. та про здобутки особливо для черновецького повіту заміського.

До поодиноких рефератів забирали вічевики а іменно: господарі Тадер Юрчук, Кость Майданський, Дмитро Грищук Іван Меленка і др. слово обговорюючи з особна постанови нового громадського закону, ріжні партії між Русинами, вагу просвіти, яка має своє жерело в народній школі та признаючи рацию учителям в їх домаганнях о поліпшене своєї платні і т. д.

Накінець ухвалило віче на внесення учит. О. Кукелки і Кости Майданського одноголосно слідуючі резолюції:

1. Народне віче в Рогізнї висказує своє обурення тій депутатії, що старала ся в міністерстві у Відні унеможливити санкцію нового громадського закону.

2. За те домагає ся віче і просить своїх заступників-послів, щобі постарали ся о санкцію нового громадського закону, ухваленого буковинським союмом.

3. Віче противить ся домаганням соціально-демократичної партії в справі отворення границі до Румунії для ввозу худоби і просить своїх послів рішучо спротивити ся згаданим домаганням, які можуть вийти лише на шкоду рілляникам.

Віче вислухавши докладно реферат віце-маршалка д-ра Стоцького про політичне положення в краю та его як також і діяльність руского клубу в союмі, висказує сему щирому посліови до союму з особна а також і рускому клубови союмовому найгорячішу подяку і повне довіре.

Відсіпавши народні гимні порозходили ся вічевики з піднесеним духом домі.

Володислав Кукелка,
писар вічевий.

Звичайні загальні збори учительського товариства „Взаємної Помічі“ в Вашківцях н. Ч.

(Конець).

Д. Герасимович підносить важність укр. книгарні на Буковині. Її нестача давала ся вже давно відчувати. Укр. учительство відкриваючи в Чернівцях книгарню, не тільки виповнило ту лую, але також тимсамим сповняє і культурний обовязок в духовім розвою буковинської України. Крім того книгарня, получена із торговлею паперу, друкортів і приборів шкільних може принести неабі які користі. З сего виходить, що того рода товариство як „Взаємна Поміч“ має на Буковині рацию биту, має пригожий ґрунт до діяльності і лише від нас залежить, чи ми з'уємо у власнім інтересі розвинути его як слід. Се товариство часом стає, зачом звичайним може бути лише учитель (як) і тому ми в ній панами і господарями в своїй хаті.

З черги приступлено до вибору нового Виділу н. р. 1908. На внесок д. Дмитра Гараса вибрано Виділ одноголосно через аклямацію. Виділ уконституован ся ось як: д. Олександр Веренка, упр. школи в Вашківцях н. Ч. голова, д. Нестор Фрундза, над'учитель в Карапчеві н. Ч. заступник голови, — д. Іван Герасимович упр. школи в Вашківцях н. Ч. писар, — д. Наталія Лучанська учителька в Вашківцях н. Ч. касирка, д. Михайло Левицький, учитель в Барбівцях контролер. Заступниками виділових вибрано д. Дениса Цуркановича, над'учителя в Слободії Банилові і д. Антона Гринцишина, учителя в Вашківцях н. Ч. — Делегатами до черновецької експозитури „Взаємної Помічі“ вибрано більшістю голосів д. Олександра Веренку і д. Івана Герасимовича. — Делегатом на загальні збори товариства, які відбудуть ся у Львові дня 26. грудня с. р. вибрано одноголосно д. Нестора Фрундзу.

При вільних внесеннях установлено, що правилний засідання Виділу і сходини товариства мають відбувати ся завжди в першу неділю по першій кожного місяця. Виймок становить перша неділя по 1. січні 1908., коли то припадають феєрії різдвяних свят. Сходини за січень назначить ся таким чином окремою оповісткою. Також пригадано членам, що після рішення Дирекції Товариства всі члени обовязані до 15. січня 1908. вивірнати з'обовязання членські, бо коли-б хто до того часу не сплатив залягаючих членських вкладок або бодай виписового і частини н. р. 1908., то тих дл. вичеркне ся із реєстру членів, хотьби ними були навіть і члени виділові. Інституція, котра має на цілі серйозну працю а не глум, — мусить опирати ся на серйозних і точних членах.

З черги приступлено до обговорення справи регуляції учительської платні на Буковині. Бесідник зазначив, що в виду дуже лихого положення хліборобського населення і тих всіх тягарів, які звалили ся на его плечі учительство не жадає, щобі регуляцію платні переводили накладанем нових додатків до податків. Та є инше жерело, з котрого можна зачерпнути а се пропінання, релігійний фонд, опадности краєві і т. д. Особливо закон пропінаний уложений в тій цілі, щобі покрити кошта регуляції учит. платні. Се виразно вказує на те юнктім обох законопроектів і взагалі мотиви, задля яких творено той пропінаний закон. Коли отже закон пропінаний одержав санкцію, а Союм і Виділ краєвий сконстатували, що є покрито на регуляцію

учительської платні — то не повинно нічого стояти на перешкоді і до санкції законопроекту регуляції учит. платні. — Балаканина, що на случай санкціонування буков. закона про регуляцію учит. платні і учителі з других країв будуть домагати ся регуляції в обсягу чотирох найвищих рангів урядничих, — не має ніякого зміслу, бо і тепер учительство цілої держави сего домагає ся. Панове міністри із християнсько-соціального табору не повинні би мати на стілько інгеренції на порішене тої справи, бо се справа чисто краєва автономічна і за всею відповідає край а не центральне правительство. Пан міністер прирік санкцію законопроекту виборчого до буков. громад, хотьби подібного законопроекту нема в інших краях коронних. І при нагоді депутатції противників тогоже законопроекту виразно зазначив, що се справа чисто автономічна і що він не хоче заїдати ся із всіми послами із Буковини. Те саме дасть ся сказати і про законопроект регуляції учит. платні. Колиб усе послі щиро і рішучо за ним подбали, то міністер певно не хотів би заїдати ся справи заїдати ся з всіми буковинськими послами. Але треба мати відвагу і волю сего категорично жадати.

Відтак уложено отсю резолюцію, котру телеграфічно переслано нашим послам на руки посла Николая Василька:

Резолюція.

„Виходячи з того стисновиска, що законопроект пропінанийний повстав задля покрити видатків получених з регуляцією учительської платні, що наймаркантийше доказує его юнктім з тим же законопроектом, а також з огляду на те, що так Виділ краєвий як і Союм в послідній своїй сесії заявили виразно, що на случай санкціонування пропінанийного закону є покрито на регуляцію учительської платні, — збори учительства зашківського повіту обох судових округів визнають наших соймових і парламентарних заступників, щобі всіх сил доложили до досягнення санкції регуляції учительської платні.“

Сю резолюцію ухвалено одноголосно і вислано телеграфічно на руки посла Николая Василька.

Був проєкт, щобі ухвалити еще одну резолюцію дотично становиска двох християнсько-соціальних міністрів до справи регуляції учит. платні, та більшість рішила із тактичних зглядів такої резолюції не ухвалювати.

На сїм і закінчено збори о год. 3. пополудни. Голова д. Веренка подякував за пильну увагу і заінтересоване з яким ведено наради та віззав членів і прихильників товариства, щобі при кожній нагоді старали ся до сеї користної і серйозної учительської організації приєднати усіх товаришів і товаришок так, щобі з часом усе українське учительство Буковини було в ній з'організоване.

Можна мати надію, що так і стане ся, бо „Взаємна Поміч“ дійсно ретельно бере ся до праці і рішуче бере ся за станові справи не лиш укр. але і цілого учительства взагалі.

Учасник.

Дяківська справа.

Відповідь мін. просвіти на інтерпеляцію п. Василька.

На засіданні високої палати з дня 22. липня с. р. посол Василько і товариші внесли інтерпеляцію в справі регуляції активної платні гр. прав. церковних півців на Буковині як також в справі уділення заобезпечення для них і родинах по них. Відповідаючи на сю інтерпеляцію маю честь подати високій палаті до відома слідуюче:

Що тичить ся підвищення активних поборів гр. прав. церковних півців на Буковині на кошт гр. прав. релігійного фонду, то від послідного урегульована платні в році 1900. після даних краєвого президента Буковини в звіті з 22. листопада 1907. ч. 5813/praes., матеріальні відносини півців церковних не змінили ся в такий спосіб, як се говорить ся в інтерпеляції.

Хоч отже після думки краєвого президента поки що нема узasadненої причини до підвищення теперішніх активних поборів півців церковних, то я все таки поручу краєвому президенту з найбільшою увагою слідувати за матеріальними відносинами гр. прав. пів-

ців церковних, а колиб мала наступити яка некористна зміна, як найшвидше починити відповідні доходи і на основі зібраних фактів поставити конкретні внески в цілі поліпшення активних поборів.

Що однак тягнє ся заобезпечення на старість вдів і сиріт гр. прав. півнів на Буковині, то урегульовано сю справу уживши засобів з буковинського релігійного фонду розпорядком міністерства просвіти і віроісповідань з 1. серія 1905, ч. 3953, котрим візвано краєве правительством поробити відповідні доходи і поставити позитивні внески в сім згляді.

Сему візванню краєве правительством відповіло 14. падолиста с. р. ч. 5864, поставивши згідно з гр. прав. консьторією детальні внески. Сі внески будуть тепер точно переглянені, почім я на найвишнім місці поставлю внесок на уділене названих пенсійних запомог від 1. січня 1908.

Желізняця з Вижиці через Кути до Косова. (Внесене посла Василька і тов.)

Міста Вожиця, Кути і Косів утримують між собою такі живі торговельні зносини, що відповідне заощикуване ся ними є умовою сильної щоденної виміни товарів і особистого відвідування сих міст купцями. Комунікація вже від давна не вистарчає на задоволення названих потреб, а се лихो ще збільшає ся головню через провізоричний міст на Черемоши, що вже тягне ся від кількох літ. Сей провізоричний міст вже в нормальних часах не відповідає комунікаційним вимогам. До сего прилучає ся ще й те, що щорічні повени часто нищать провізоричний міст так, що, доки полагодить ся его, всякий рух часом через кілька тижнів цілковито спинений. Часто підношувалося проєкт збудувати сталый міст, який з огляду на шалену бистрість ріки вимагає суми 300.000 К; однак сей план годі перевести в життя, бо входячі в рахунок міста не мають ніякого маєтку, а також фінансово але ситуована Буковина не може причинити ся до збудовання моста. Сі обставини вимагають нагло побудованя около 12—13 км. довгої залізної дороги локальної з Вижиці через Кути до Косова із рівночасним потроєнням комбінованого залізного моста на Черемоши. Потрібні кошта винесуть 1.500.000 К. і нема сумніву, що вистаючи з тої суми проценти а також потреби на виплачуване довгу покривають ся з доходів желізняці і моста. Коли з одної сторони конечна потреба комунікації безусловно вимагає построєня названого сполучення, а з другої сторони покриття видатків забезпечено напівно з доходів, являє ся переняття державної гарантії за чистий дохід на покриття процентів і виплату довгу потрібного капіталу державою тим більше оправданним, що держава таку гарантію часто перебирає в случаях, в яких зовсім не так як в сім — заплата процентів і виплата ужитого капіталу зовсім ні або в релятивно дуже малій мірі забезпечені. З огляду на наведені причини підписані дозволяють собі поставити внесок:

Ц. к. правительством зволить як найскорше забезпечити будову локальної залізниці з Вижиці через Кути до Косова з рівночасним построєнням комбінованого моста на Черемоши в подібний спосіб, яке се стало ся законом з дня 19. лютого 1907. Взд. ч. 71. дотично будови локальної залізниці з Верчанки до Вікна.

Промова посла Николая Василька

виповнена на засіданню Ради державної 11. грудня 1907 р. підчас дебати над угодою.

(Конець.)

Але він є адміністратором краю, котрого не годен обняти своїм оком, і в котрім кожний повіт має спеціальні, діичні, звичаєві відносини, котрі зломити, значило би викликати завзяту боротьбу кожодчасного намісника з всіми чинниками, що опанували сей нещасний край.

Урядничий стан сего краю є кількою зложеною з людей або споріднених з повітовим потентатом, або приязнених з ним, або взагалі в якийсь спосіб матеріально зависимих від него. Як урядників адміністрації, так потрапили ті потентати повітові вже також зробити податливими на свої зарядження органи автономічного адміністративного, а навіть суди! Невелике число руских і справедливих польських урядників, котрих тут і там еще можна подібати, вони тероризують, аж доки і тих не зігнуть та не присилують бути їм послушними. (Слухайте! Слухайте!), або секують і переслідують їх, як сі не хочуть підчинити ся їх протизаконним забаганкам (Слухайте!) Ся організація мала доси підпорядковану парламентній делегації польській у Відні, а в краю була що найменше таким могутим чинником, як сам намісник.

Се, мої панове, моя об'єктивна гадка (цілком слушна!) хоч не живу в тім краю; мати гадку об'єктивну, оперту на обсервації відносин, дало мені нагоду мое пословане.

Мої панове і тих відносин навіть виборча реформа не змінила. Мале, коротке завішене оружжя було в часі виборчої кампанії, але і се тільки в сільських округах виборчих — бояли ся дратувати розрухану масу народну. Тим завзятіше метять ся тепер на поодиноких виборчих моїх товаришів в тій палаті.

Сокальський староста Шведзійський, гусятинський Ділиць, бобрєцький Гродзійський, Річчї в Ст. Самборі, гр. Дудушицький з Бережанам (звичайний бандит! Брат б. міністра! Має алечі!), надкомісар Бушинський в Коломиї і т. д. творять цілі гори злочинів надужити урядової влади і безправств, щоби тортурувати прихильників членів мого клубу.

До секатур уживають вони між иншим кари за занедбане обов'язку мельдункового. Яко примір наведу, що вітця мого товариша Петрицького покарано два рази за переступство мельдункового обов'язку, бо як п. Петрицький в часі акції виборчої до вітця зайхав, не замельдував ся. (Веселіть! Якийсь Поляк: «Що-ж великого? Бо не словник законного припису!» Будзінський: «Окрім Львова, сей припис нїде в Галичині не виконує ся. Про припис нагадують собі виключно в случаях, коли лїйдак староста хоче якого Русина покарати за політику!»).

Прочитайте собі внесені в останніх часах інтерпеляції, а переконаєте ся, що система адміністрації в Галичині до сей пори не виказує під ніяким зглядом поліпшення (Олеськи. Так е!).

Висока палато! Ми тепер в тій палаті вже не есьмо quantite negligeable, і ми свідомі того. Від коли ся палата зачала радити, аж до тепер, ми могли в кожній хвили здержати її праці — і жадна партія була би не посміла робити нам з сей причини закид. — Ціла Австрія знає, що ми не маємо ніяких обов'язків ані супротив держави в цілому, ані супротив якої партії, ані супротив якого будь народу. (Грімки олеськи).

В тяжкій нашій боротьбі о існування стоїмо опущені короною, правительством і всіми народами. (Олеськи).

А мимо всего того поступаємо дуже умірковано і числимо ся з вами всіма. Ми не ставимо вам перешкод в вашій боротьбі о культурні і економічні здобутки; ми, як се можете зміркувати з наших виводів, все еще не стратили надії, що в будучности будемо могли жити разом з вами в тій державі.

Наші жаданя, які ми ставимо до правительства, не суть властиво ніяким жаданем концесій. Ми домагаємо ся тільки одного: веденя законного стану в краю, в котрім живе наш народ.

Економічний стан краю є лихий; ся угода не поправляє його, але протівно, погіршає. Але еще тяжше, ніж економічна нужда, гнетє наш народ та свідомість, що для него нема ніякого права, що він є безборонний. І навіть знаку поправи тих відносин не можемо зареєструвати. (Слушки!).

А може іменоване міністром для Галичини попереднього голови польського кола, під котрого охороною і патронатом діялись недавно в Галичині ті страшний безправств, має бути для нас знаком, що все лишить ся по старому? Чому ексцеленція Абрагамович, певно консеквентно до цілої своєї минувшини, боїть ся знайти нагоду, щоби нашому клубови офіційно заявити, але також і ділами доказати, що він чує ся міністром цілого краю і обох народностей і що його іменовано дорадником корони не тільки як заступника Поляків, але також як нашого заступника?

Отсе є настрої, в якім мій клуб знаходить ся супротив теперішнього правительства і супротив корони. В такім настрою, ми, заступники поневоленого, гнобленого, обманеного, в найбільшій непевности правий живучого народу, не можемо мати згляду для ніяких державних конечностей, хоч би се навіть були дійсні державні конечности. А вже цілком не може бути бесіди о предложеню, котрого ухваленє може корона бажати собі, але котре, на нашу гадку, не є в інтересі народів Австрії а цілком не в інтересі країв з руским населенєм. (Гучні олеськи. Ве сіднички гратують всі Русини і члени опозиційних сторониц).

Перше засіданє рускої комісії для збираня народних пісень.

Для 20. грудня, в п'ятницю минулого тижня, відбуло ся в будинку львівського намісництва перше засіданє рускої комісії для збираня руских пісень у Галичині та в Буковині. Прибули на запрошення проф. В. Шухевича: з Черновець проф. др. Смал-Стоцький і Модест Левицький, із села о. Матюк і зі Львова др. В. Щурат, проф. О. Роздольський, проф. Філь. Колесса і др. Іван Франко. Із іменованих міністерством инших членів не прибули: о. Артемон Манастирський, совітник конс. в Чернівцях, і проф. Іван Верхратський, який на руки проф. Шухевича прислав лист з оправданєм неприємності за дая недуги і з резигнацією із члена комісії.

Під проводом д-ра Смал-Стоцького уконституовав ся комітет, вибравши головою проф. Волод. Шухевича, котрий понадто об'яв і оновязки референта потреб

і жадань комітету і кореспонденцію, а предсідателем засідань проф. д-ра Смал-Стоцького.

Проф. Шухевич розпочав наради викладом усеї історії сего діла. Ініціатива того виїхала від віденського радника і учителя Поммера, за якого почном б. міністер Гартель у 1904 р. скликав першу конференцію для наради над збиранєм і опублікованєм народних пісень з мелодіями і танцями з усіх країв Австрії. Ся перша конференція була неофіційна, не було на ній еще репрезентантів усіх народів Австрії. На ній одначе в головних нарисах обговорено план дальшої акції, а деякі з її членів стали постійними членами центрального комітету для сего діла з уповноваженєм організувати відповідну працю по краях. На другій конференції, вже офіційного характеру, уложено остаточно план організації збираня пісень і музикальних традицій народних при помочи спеціальних для кожної народности комісій, яких задача — зібрати по змозі повний засіб пісенного матеріалу що живе ще в устах кожного народу і дати повне наукове обробленє того матеріалу. Кожний комітет має зносити ся безпосередно з міністерством просвіти.

Проф. Шухевич порозсилав був уже членам комітету рівночасно з запрошеннями на засіданє і проекти праці і тим упростив значно дискусію над ними. Комітет по короткій дискусії дійшов до того, що так, як сего хочуть инші опубліковані доси квестіонарі, то-б то щоб звернути ся до найширшої публіки з прошенєм прислати комітету записи пісень і нот, діла робити не можна, бо се значило би нагромадити стирту некритично зібраного матеріалу, по найбільшій часті не придатного для наукового обробленя. Комісія станула на тім, щоб на разі обернути ся до рускої публіки тільки з такими запитаннями, на які така публіка може дати зовсім точні та практично важні відповіди: де заховали ся ще старі або новіші пісні, обряди, музикальні інструменти, де живуть співачки, що володіють доброю пам'яттю і багатим пісенним матеріалом? Маючи в руках такі вказівки члени комісії самі, фахові збирачі і музики, пойдуть у дані місця і безпосередно з уст тих співачок поспісують їх репертуари. Комітет у такім власне поступованю бачить заповуку, що буде міг зібрати матеріал автентичний і при помочи фонографів також автентичну людкову музику і відповість сим найліпше вложеній на нього задачі — поставити збірник справді відповідний усім вимогам сучасної науки.

Друге питанє обговорене комітетом, се було питанє про остаточно редакцію збірника. І тут рішено обмежити ся на галицько-буковинську територію, а пісні з українських збірок цитувати лише в нотках там, де вони служать до порівняня в наукових студіях. Задача збірника має бути така, щоб він по змозі вичерпав увесь скарб нашої народної творчости, з узягденєм не лише того, що живе ще тепер у народній пам'яті, але також того, що вже забуло ся, отже з узягденєм і критичним провіренєм усіх старших записів і збірок наших народних пісень. Такий корпус, надіється ся комітет, буде при своїй географічній обмежености основою і взірцем для постаєня подібних корпусів із инших частин нашої широкої України.

Відповідно до того в комітеті утворили ся дві групи, з яких одна має взяти на себе головню працю збираня і записування матеріалу, текстів з докладним узягденєм усіх діалектичних відмін, і музики, а друга займеть ся підготованєм наукових і літературних знадоб для переведеня остаточної, відповідної до вимогів науки редакції цілого корпусу. В одній і другій групі показала ся потреба збільшеня фахових сил; тому комітет постановив з відповідними пропозиціями звернути ся до міністерства просвіти.

Др. Іван Франко.

НОВИНКИ.

Чернівці, 24. грудня 1907.

Посол Семака вніс на засіданню Ради державної дня 19. с. м. інтерпеляцію до міністра желізниць державних в справі заведеня інструкцій для служби желізничої в рускій мові. В поводах покликуює ся інтерпелянт на основні закони державні, після котрих всім горожанам австрійським прислугоє рівне право в кожнім взгляді. Тимчасом Русинам де ся на подієзиковім велика кривда. Інструкції желізничі для східної Галичини і Буковини, де Русини живуть в компактних масах і числять разом 3 1/2 мільона населеня, існують тільки на языках німецьким і польським! Розуміє ся само собою, що в згаданих краях число служби желізничої рускої народности дуже поважне. З огляду на се жадає інтерпелянт, щоби вже раз зрівнано з дотеперішню системою ігнорованя Русинів на желізниці і запроваджено для служби желізничої і рускі інструкції. Кіцманський ц. к. слуги державні передали в осени с. р. послови Семаці петицію до правительства о зниженє літ служби із 40 на 35. Сю петицію передав посол Семака президиї ради державної і підпер її на засіданню палати дня 22/10 с. р.

Свій до свого!

Одинока руська торгівля в Чернівцях при улиці Паньській, число 35

ІВАНА СТЕРНЮКА

Де що з історії косметики. На той темат відбувся в суботу 21 с. м. виклад Ви. Др. В. Гузара. Прелегент познакомив публіку з науковими дослідженнями в сфері старинних Греків і Римлян та допровадив поступово історію косметики до XVIII с. Виклад був займаючою виголошеною гарною мовою, так, що будиби ся слухало і дві години. Виділ Жіночої Громади складає прилюдно сердечну подяку Ви. Др. Гузарови

До відома ц. к. Дирекції почт і телеграфів в Чернівцях. Як надужити діють ся у нас по почтах, які шикані терплять рускі сторони за те лише, що послугують ся рідною мовою, нехай покаже ота вказанка фактів. Дня 10. грудня с. р. надав підписаний в Кім поліонгу переказом адресованим по руски гроші до Руснебоул, почта Ватри-Молдавиця. Віддалене від Кімполонга не велике — 25 км. Як-же було мово здивоване, коли 23. грудня дістав я лист з докорами, що гроші ще й днес не дійшли до адресата. Підписаний довідав ся припадково, що гроші були в Рускій-Молдавиці вже 11. грудня, лиш 3 км. коло Ватри-Молдавиці, але відти післано їх даліше світами. Де мої гроші обертають ся, довідаю ся мабуть аж пізнійше, бо я їх зарекаюся. — В осени мав я рівно-ж неприємності; важна карта кореспонденційна з Тисмениці, адресована виразно до мене, прибула щасливо до Кімполонга, але якась рука, не знаю як її назвати, написала „adressat unbekannt“ і моя карта пішла назад до Тисмениці. Гроші надані в надолістї до Кімполонга до Дорни вандрували 6 днів до Уграх. Літом, в серпні с. р. надав я пильну телеграму в рускій мові до Качики, але її доручено аж другої днини по полудні як раз в 24 годин, а рускі слова були так покручені, що ні одного не мож було прочитати. Рівно-ж і тепер в надолістї показував мені О. Глібовицький з Качики руску телеграму; се таке диво, що хоч до музею вклди. Одного слова не мож прочитати. Качицка почта не уважає потрібним інтересувати ся рускою мовою і кидає рускі письма, де попаде; не диво, що рускі листи і газети пропадають, бо почтарі не вміють читати. Рівно-ж у Ватрі-Молдавиці не вміє почтмайстер ані слова по руски, а ще й злостить ся, коли хто посміє адресувати сею мовою. Звертаю ся отже до ц. к. Дирекції почт, щоб зробила раз якийсь лад з своїми фуніонарами, бо се чистий шкандал для цілого краю. — *о. Леонгін Порубальський.*

Часопись „Зоря“ в Курітибі з 28. надоліста с. р. доносить, що курітибеска „Просвіта“ відбувала через дві неділі надзвичайні загальні збори, на яких переведено простору дискусію над видавничством „Зорі“. Явилися також гості нечлени. В засаді погодили ворожі табори, а тепер — зазначає „Зоря“ — лишень розходиться ся о тое, щоби добре слово перемінилось в добре діло. Коли довгий ся 1. число „Зорі“, то сейчас курітибеска нм. газета „Beobachter“ передрукувала з неї португальську статтю „Русини в Бразилії“ в німечім перекладі. Русинами в Бразилії, яких є поверх 50 000, починають займати ся чужинці. Друге число курітибескої „Зорі“ доносить, що саранча знищила всі земліплоди також на кольоні Марселіна і в сусідніх оселах. В Барігві і на Томас Квелі вивок все збіжжє град, величчя гусячих яєць. З весною 1908 р. бразилійське правительство розвини і в Галичині через своїх агентів зувязу агітацію за переселенням до Бразилії, а навіть має платити перевіз емігрантів морем. Ті наші селяни, що хочуть вибирати ся до Бразилії, най добре роздумають, чи мають покидати рідну землю в Галичині і їхати на наневне до Бразилії, де елементарні нещастя дуже часто руйнують поселенця так, що відтак не має що до рта взяти.

Оповідки, іменованя і т. п.

Під протекторатом пань Габріелі де Бляйбен і Елізи баронової Васильо-Сереціні устроює, як ми вже доносили, кураторія студентського приюту на дохід монастирських академіє в день 4. лютого 1908. карнавал якого девіза „Світ в подорожж“, де фантазії і дотепови поодиноких осіб, як також менших або більших груп учасників полишає свободну руку. Намірене свято черновецька суспільність повитала з найбільшою радістю і тому можна вже тепер сподівати ся, що старана комітету з цаном прав. ради. Бал-м ошом на чолі увінчають ся баганим успіхом. Побачимо на салі Греків і Римлян, Жидів і Египтян і инші народи замерклої старини, які, здавалось, давно вже належать до історії, побачимо їх в нестрій митянарі з дикими ватагами короля Гунів, Едла, і всіма тими народами, що колись в своїй подорожж заміх переходили через Буковину. Торговельні каравани являть ся на оазах прибраної салі, Індійці ідуть побіч шукаючи за золотом Каліфорнійці, оглядаючи здивовано Хінці і Япанці, Турки і кочуючі Цигани. Там побачимо відважного Альпініста, окруженого вандрівними музикантами, хлопцями, що ведуть медведя, тут знов вандрівного сходаста побіч біккіліста, даліше почтара і кількох автомобілістів, як вони з кондуктором спального воза і кондуктором трамваю запряжються; там являть шарпатея ви хвалює свій товар а владитель вандрівної менеджери свої зьвірі. Не забракне в товні і воздухоплавців по-

дорожників до бігуна, моряків та емігрантів, — навіть і летучий Голяндець та Агасвер являть ся і по-витають повернувшого домів Тангайзера. Поки що лиш тільки зраджуєме нашим читачам і гарним читачкам. „Світ в подорожж“ дає всякому нагоду про-іхатись, кажемо всякому, бо не кождоу призначила судьба білет першої класи.

3 ц. к. Управи руху. По причині зими зредуковано вагоновий гарнітур поспішних поїздів чч. 3 і 4 Відень-Львів, і тому відпадає безпосередній віз Відень-Іцкани при поспішних поїздах ч. 3/303 і 304/4 почавши від 14. с. м. на сподіваний протяг 3 місяців.

3 ц. к. дирекції почт і телеграфів. 3 нагоди 60-літнього ювілею цесаря вийде нова серія листових значків по 1, 2, 3, 5, 6, 10, 12, 20, 25, 30, 35, 50 і 60 сот. те по 1, 2, 5 і 10 К. Марки вартости від 1 сот. до 1 кор. включно вийдуть з днем 1. січня 1908; марки по 2, 5 і 10 к шойно протягом січня 1908. Дотеперішні марки не зтраять вартости. По причині збільшеного руху листового з нагоди свят і нового року просить ся П. Т. Публіку, щоб для улекшення почтової маніпуляції листові значки проміплювала, лиш в горішнім куті правого боку сторони призначеної для адреси. Листи до більших міст повинні мати на адресі улицу, число дому й положене (сходи, поверх, число дверей); листи до Відня також число дотичного округу.

3 Товариства „Руска Школа.“ Засідане нового виділу, на котрім має ся вибрати старшину товариства, відбуде ся в неділю 29. грудня о 10. год. рано в Народнім Домі.

До товаришів учителів. 131. товаришів записали ся книжочки крейцарової бібліотеки гроші. Позаяк календарик майже готовий, а нема гроша друкарні заплатити, просимо як найборше надіслати довжок на руки редактора Дарія Пігуляка в Старій Жучці. — За редакцію крейцарової бібліотеки *Д. Пігуляк.*

Загальні збори читальні „Рускої Бесіди“ в Нових Бросківцях, відбудуть ся в неділю, дня 29. грудня с. р. в домі п. Георгія Многодітнього, о 3. год. п. п. з слідуєчим дневним порядком: 1) Звіт уступаючого виділу, 2) Справоздане касове. 3) Вибір нового виділу. 4) Відліні ввєсеня. — За Виділ: *Осип Григорчук* голова, *Николай Москалюк* виділовий.

В справі 40-літнього ювілея тов. „Січ“ у Відні. З початком марця 1908 р. минає якраз 40 літ від часу заснованя товариства української академічної молодіжї „Січ“ у Відні. Хвилю сю постановило товариство відсвяткувати урочистим обходом. Сподіємо ся, що вість про святкування 40 літнього істнованя найстаршого студентського товариства прийме ціла українська суспільність з належним заінтересованем. Бо й акаж суспільність не гордилася б ся товариством своїх синів, якому довелось дожити на чужині так довгого та славного віку. Історія нашого товариства говорить вже сама найкраще про його животність виказуючи фактами, що не було ані одної важнійшої хвилі в життю нашого народу в останніх сорок літах, яка не знайшла б тут відгону. Товариство наше не лише гуртувало молоді сили на чужині, але піддержувало в них національного духа, впливало на розвиток їх духового життя, вицілювало нові ідеї та видавало описи мужів, які ставали речниками ідей, набутих в нашім товаристві. Зваживши й се, що найважнійші ділячі, які тепер ведуть провід в життю нашого народу, се здебільша члени товариства „Січ“, як і се, що наше товариство розвиває ся чимраз краще та має членів не тільки з галицької, буковинської, закарпатської, але і з угорської України, ухвалили загальні збори привитати сороковий рік істнованя товариства виданем альманаха і устроєнем ювілейного свята. Альманах заповідає ся вже тепер як найкраще, а устроєнем ювілейного свята займає ся комітет, в яким крім представителів теперішних членів „Січ“ засідають: проф. д. р. Станіслав Дієтрянський, проф. д. р. Олександр Колесса, д. р. Зенон Кузеля, генерал аудитор Захар Павлюк і дир. гімназії Григорій Пегельський. Ювілей має відбутися в перших днях марця 1908 р. і до участі в нм запрошує наше товариство всіх давних членів „Січ“ та гостей, щоби своїм приїздом причинили ся до звеличчя нашого свята. Ювілейне торжество значе ся перед полуднем; присутніх привітає теперішній голова; описи наступлять: вибір найстаршого члена на председателя торжественні промови і привітане делегати. По спільнім обіді всі учасники відеотографують ся, а вечером відбудеть ся музикально-вокальний вечір сподучений з пращальним комерсом. Подарунок „Січ“ надсилає нам свої вказівки і поради, які ми вихіснуємо на се, щоби се свято випало як найвеличавіше. Рівночасно просимо не лише давних членів, але і всіх, що хотіли би брати участь в сім торжестві, подати свої імена на руки секретаря ювілейного комітету. (Адр. L. Muschuga stud. iur., Wien VIII. Schloßergasse 9. II 2. T. 7). — Відень дня 23. грудня 1907. — За ювілейний комітет: *Волод. Коновалець*, голова юв. ком., *Лука Мишуга*, секретар.

Із штуки і літератури.

Репертуар міського театру. В п'ятницю 27. грудня „Fri. Josette meine Frau“, в суботу 28. грудня

1907 „Ein Walzertraum“, в неділю 29. грудня 1907 о год. 3 по пол. „Er und seine Schwester“, в неділю о год. 8. вечером „Carmen“, в второк 31. грудня 1907 „Die lustige Witwe“, в середу 1. січня 1908 о год. 3 по пол. „Husarenfieber“ в середу о год. 8. вечером „Die Jüdin“.

„Ukrainische Rundschau“. V. Jahrgang. 1907. Nr. 9—10. Inhalt: Die Landtagswahlreform in Galizien von Vladimir Kuschnir. Das Schicksal der ruthenischen Nation. Von Dr. Jul. Fekete de Nagyivany. Die Wirtschaft der polnischen Bureaukratie in Ostgalizien. Von Reichsratsabgeordneten Dr. Kyrolo Trylowskyj. Von den ruthenischen Russophilen. Von Vladimir Kuschnir. Beiträge zur Charakteristik der innern Zustände Polens im XVII. Jahrhundert auf Grund der zeitgenössischen polnischen Dichtung. Mitgeteilt von Wassil Rudenskyj. Denkschrift der Szewcenko Gesellschaft der Wissenschaften an die österreichischen Reichsratsabgeordneten. Rundschau. (Björnsterne Björnsons 75. Geburtstag. — Die Dumawahlen in der Ukraine. Die ukrainische Sprache in den Schulen. — Eine neue Teilung Polens. — Sienkiewicz und die ruthenischen Studenten. — Polnische Staatsmänner. — Eine neue panslavistische Fundation. — Die jüngsten Vorgänge an der Universität in Lemberg. Zeitschriftenschau. Büchereinflauf. — Адрес редакції: Wien, XVII/3, Frauenfelderstrasse Nr. 2.

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН.

Др. Юліус Фекете де Негейсани

Судьба української нації.

(Конець).

Серед инших обставин живуть Русини в Галичині. Тут є їх більше як три мільйони, і вони творять тут могутий політичний фактор. Але Поляки поборюють національну індивідуальність Русинів тими самими методами, яких уживають Пруси і Москалі до гнету їх племенників. Сграшні удари, які Поляки понесли в протягу останнього століття, не принесли Полякам ніякої науки; місто з Русинами в краю, який є останнім забором їх сякої-такої самостійности, удержувати приязні відносини, виховують собі в них страшного ворога.

Судьба українського народу найгірша однак в Росії, де правительство старалось народови відобрати його мову. Був час, коли в Ірландії лише 170 людей знало ірйську мову; але з відродженням літератури уратував ся і ірйський народ. На Україні Іван Котляревський, Тарас Шевченко, Микола Костомарів і Пантелеймон Куліш сотворили модерну українську літературу.

Але се духове відродження застрашило московський царизм і одним махом постановив він знищити розвиток українського народу. Появив ся варварський указ 1876 р., який українську мову прогнав з літератури ба навіть із святаго письма Строго забороне печатати українські книжки і часописи а жандарми і поліцїсти нищили від того часу українські книгозбірні у приватних осіб і з великої прислужливости видавали дівчаткам по українськи печатані повідомленя о заручинах. І коли инші Росію замешкуючі народи, Поляки, Фіни і Жиди сміли печатати часописи в рідній мові, то 24 мільйонному народови було се заборонено! Однак Москаль припізнав ся з війною, що мала на цілі знищити народи. Українська мати своєю більше як тисячлітною мовою засилила своє дитя солодкими старими піснями і викохує в нього питомий світогляд і з дитини виростає ідеальний, благородний, своєю землю шануючий волиг, перед якого гордим зором донський козак своєю спису забиває в землю! За порогом родинного огнища мають лиш дуже малу пошану для царизму. Синів самосвідомої і на славу минувшість глядачої нації можна при помочи багнетів навчити 70-ох слів, але рідну мову і любов до вітчизни годі вирвати з молодого серця. Так остане без користі германізація, русифікація і як би й не звали вські подібні заходи около вириваня душі.

Се пізнало кінцем-кінцем і російське правительство, рішивши ся ослобонити трохи кайдани, в які була закута українська мова більш як сорок літ. І хоч воно не на місці дотичним обіцянкам і рішенням багато довіряти, то все ми не сумніваємо ся, що близький вже час, який українській нації принесе повну національну рівноправність.

РУСКА НАСА ○ РУСКА НАСА

тов. зареєстроване з ограниченою порукою в Чернівцях.

Одинока свого рода українська фінансова інституція на Буковині. — Приймає вклади щадничі і опрочентовує їх на 5%. — Най вносить 40 К і платимо 6% вписове 2 К. — Родимці! Хай клич „свій до свого“ відібає ся голосним відгоном по цілій Буковині і най кождий, що почуває себе щирим патріотом-Українцем складає свої ошадности в „Рускій Касі“.

Прієднуйте нам нових членів! Дирекція.

поруває: свій склад свіжих і добірних товарів корінних, овочів полудн., консерв мясних і овочевих як також ВІНА всякого рода почавши від і корони за фляшку. Меди питні домашнього вирібу і

КОМНАТУ ДО СЬНІДАНЬ!

Свій до свого!

Ціна оголошень за одноразове їх поміщення: Ціла сторона 80 К., $\frac{1}{2}$ сторони 60 К., $\frac{1}{3}$ стор. 40 К., $\frac{1}{4}$ стор. 20 К., $\frac{1}{8}$ сторони 10 К., $\frac{1}{16}$ сторони 5 К., $\frac{1}{32}$ сторони 2 К. 50 с. — Анонси обчислює ся після об'єму місця не після малого тексту.

ОГОЛОШЕННЯ.

За рубрики: Надіслані і Оголошення редакція не відповідає.

При кількоразових або при річних замовленнях, значний опуст.

Дрібні Оголошення малим друком (petit), числять ся по 4 с. від слів.

Надежностий за анонси марками поштовими не приймає ся.

Звичайні загальні збори каси пож. і шадн. для громади Підзахарич, відбудуть ся дня 29. грудня 1907. з галим дневним порядком. 1. Обрахунок за рік 1907. 2. Підвищене стоїти процентовой. *Заряд каси.*

Звичайні загальні збори каси пож. і шадн. для громади Звинячи, відбудуть ся дня 29. грудня с. р. в 2. год. пополудне в домі начальника каси п. Тодора Лисюка, з слідуємим дневним порядком: 1. Прочитавє протокоду з послідних загальних зборів. 2. Підвищене стоїти процентовой з $7\frac{1}{2}\%$ на 9% . 3. Відліви внесення. За старшину: *Тодор Лисюк, начальник.*

Пошукує ся ретельного, совісного і розумного КРАМАРА

для засновуючої ся крамниці сист. Рочдель в Лукавці н. С. Зголошувати ся треба устно або писемно у **о. Стефана Маланчука** в Лукавці н. С. 248 (2-2)

Г. ФАЙЛЕС
усувач нагніток
Чернівці,
ул. Руска ч. 8.

1. **Адвокат домовий**, повна збірка візирів і прикладів, спорних писем та відносим ся до устави цивільної, процедури цивільної і ординацій ексекуційної враз з ореченнями найвишого трибуналу, поміщеними при кождім візирі **К 4-50**
2. **Порадики правничий** в справах адміністраційних, автономічних, цивільних, карних і скарбових з комплетною збіркою візирів, прикладів, подань, жалоб, протестів, рекурсив і документів і пр. і пр. враз з юдикатурою найвищих властей, з додатком цінничий адміністраційних, судових і скарбових, у формі лексикону **К 10-60**
3. **Громадске право для всіх сільських та міських галицьких громад.** (Окрема відбитка із „Poradnik-a prawen“). **К 2-50**
4. **Приписи податкові промислові** (окрема відбитка) **К 1-**
5. **Приписи о вигасненю права пропинації**, обовязуючі по упливі 1910 р. **К 1-10**
6. **Збірка приписів, розпоряджень і оречень найвищих властей адміністраційних: о праві пропинації (pro і contra), гуртовий торговлі напінками пропинаційними як також виробі і торговлі дрібної продажі солоджених напінків, пивом заграничн., вином і спиритусом денатурованим і т. п.** — найменше приписи о сплатах громадских і о поступованю карнім, як також о відновленю тогож **К 2-10**
При замовленю отсех діл, треба надіслати переказом поштовим подану при кождій книжці належитість на адресу:
С. Вайншток, Львів, ул. Рівниціа ч. 5. 191 (6-10 с.)

ДЕШЕВИЙ ХЛІБ
ваги 1 кіло і 40 гр., пріма житний хліб
217 (3-12) по 40 сотиків
— продає: —
ТЕРНВАЖ
Площа Єлисавети (Elisabethplatz) ч. 1.
улиця Руска число 53.
і у всіх філіях.

Ілюстрований Буковинський православний Календар,

є безперечно найліпшим із всіх буковинських календарів. Він виходить вже 35 років і з'єднав собі велику пошану між народом. Сего року має він поверх **три тисячі** відбрателів, та рік річно він побільшає ся, так, що на р. 1908 має 15 аркушів і чверть друку с. с. 244 сторін великої вісімки, а змість его ось який:

I. Календарська часть.

Переступний рік 1908 (Знаки пори року, Характер року. Четвертини року, Рік жидівський, Рік турецький, Чотири пори року, Краєві патрони, Літопис, Замітлення сонця, Наєхалія, Свята рухомі, Пості рокові) **I—V**
Місяці **VI—XXII**

II. Часть інформаційна.

Пануюча родина цїсарска **1**
Порадики в справах податкових **1**
За війско і службовий обовязок **8**
Почтові постанови **10**
Почтова падниця **13**
Тарифа телеграфічна **13**
Желїзничі приписи **14**
Гонене і вагітність **15**
Вагітність домашних звірат **15**
Календар вагітності **15**
Запоручені хороби і чає звороту **16**
Скалі іштеплеві **17**
Обчислене відсотків **18**
Спосіб обчислення відсотків **19**
Належитости для лікарів **20**
Міри і ваги **20**
Монети австро-угорскі і заграничні **22**
Ярмарки і торги **23**
Перегляд краю після обчислення р. 1900 **24**
Перегляд маєтку ділчів і мужиків **24**
Наєлене Буковини після віроєповіданя Мешканців краю що до віри і мови **26**
Подрібний розділ на реалію і мову **27**
Рускі часописи і журнали **27**
Народні книжки **29**
Народна програма Русинів **31**
Буковинські місцевости **32**
Рускі товариства **40**
Спис руских нотарів, адвокатів **43**
Руский шематизм на р. 1908 **44**
Рускі школи народні **50**

III. Часть літературна.

А) Оповіданя, нариси, описи природи.
Чуже добро, оповіданє Т. Вірети **61**
Добродій ресний Богданний (С. Мартоса) **99**
Долина смерти, Н. Спинула **107**
Адукат, Івана Білокучи **114**
Так Бог дав, В. Левіцкого **119**
Лубок (нарис) **122**
Б) Науки.
Як себе опанувати (Е. С.) **84**
Плеканє дитини **110**

Крім так цікавого та вельми поучаючого змісту, містить він в собі 38 образків і одну карту Рус-України за часів Богдана Хмельницького. — Отже він є найпрактичнійший, найпожиточнійший, найцікавіший та прямо необхідний в кождій рускій хаті — тож і не повинен в ніякій бракувати, а купувати всего **1 К** а з пересилкою **1 К 20 с.** — Замавляти можна его **лиш**

в друкарні „Рускої Ради“ улицы Петровнича ч. 2.

Оловець і его вірбі, Н. Спинула **111**
Про дихавицю **122**
Для жатя (Е. С.) **123**
Людскі слабости і ліки на них **159**

В) Суспільне житє.

Благослови владико (до сего образок) **72**
Наші народні діла, Н. Василька **75**
Будованє шкільних будинків **83**
Нова громадска ординація виборча **85**
Товариство Союз (з образком) **96**
Наші депутати (5 образків) **96**
Наші співачи (з образком) **109**
Дівоча Бурса **116**
В карних кольоніях, Н. Спинула **117**
Богдан Хмельницький (образок і карта) **134**
Панщина і еї занесене, Ер. Пігуляка **147**
Люди, яких мало (з образком) **157**
Рік 1907. Літопис **167**
Православна Академія (з образком) **179**

Г) Стужи

Орліний спів, П. Гаєнка **78**
Поезії А. Манастирського (з образком) **91**
На стрітенє, З. Мудрака **106**

Д) Житєписи.

Наш цїсар (два образки) **59**
Василь Колибаба (Е. С.) **80**
Завьковецка (з образком) **81**
Манастирський А. (з образком) **95**
Природознавець Ліне **97**
Роковини смерти Ресміра **109**
Калинюк Юрій (з образком) **133**
Два покійники (з двома образками) **146**
Веризон (з образком) **178**

Е) Господарство.

Користи з молочарских спілок **73**
Спілкові крамниці **79**
Відбране меду з медарки **110**
Спосіб на вушні у товару **110**
Що робити, як свині не хотять їсти **120**
Господарскі ради **166**

Ж) Мудрішки,

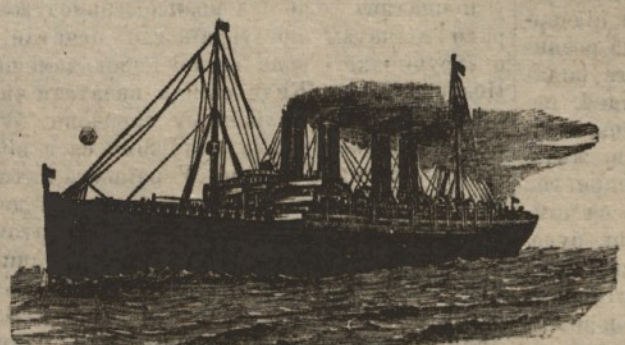
стор. 74, 83, 84, 98, 105

З) До образків.

Валонь Цепелія **156**
Негри **156**

IV. Анонси.

В 6 днях до Америки,
Переїзд подорожних до
Канади і Аргентини

жадайте поясненъ
Напишіть лиш картку кореспонденційну до
Falck & Comp.
Гамбург, Raboisen 30 Amerikahaus.
Кореспонденция у всіх мовах.

Великий різдвяний торг з 30% зниженем цін

у фірми

КАРП І ГОРОВОІЦ

улиця Головна число 17.

До продажі надійшли: фряцузскі вовняні флянелї, перше по 90 тепер по 55 кр.; Штофи на костюми 120 см широкі, перше по 1 зр. 20 кр. тепер по 85 кр.; Ріттера-флянелї, знамениті до праня 78 см широкі по 28 кр.; так звані „Тенніс-флянелї, колїрові 16 кр. — Хустки, коци, дивани, фіранки, все по значно редукованих цінах.

216 (3-10)

Купуйте лиш

РФАФ-А МАШИНИ ДО ШИТЯ

бо они є найліпші, найтриваліші а також най-дешевші! Крім тих є у мене також на складі **СИКАВКИ І КАСИ**

при яких купіві суть дуже легкі і вигідні умовини. Нігде не дістанете дешевше, ніхто не обслужить Вас так ретельно і віхто не годеє дати Вам таких полєкний у сплатах. З поважанем

ВАСИЛЬ ДАНИЛЕВИЧ, улица Желїзничя, Чернівці.

Всього знаєа медицини

Др. Кароль Шермер

по довголітній практиці в ортопедичній амбулаторії професора **Д-ра Адольфа Лоренца** у Відні, отворив в **Чернівцях**, при улиці Гетого (Goethestrasse) ч. 4 побіч міського театру

Ортопедичне заведење

в яких буде лічити криві хребти, криві ноги (ікс і каблуків), пласкі і випуклі стопи, від уродження криві клуби, збоченя кости хребтової, горби, параліж, запалєня сугустів. — Власна робітня і достава герсетів, апаратів до зрівняня кривих членів, еорм до пласких підшів, опасок на тіло і т. п.

Часових пацієнтів приймає на пенсію.

(6-6 н. п.)

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Руска Рада“ в Чернівцях під зарядом Івана Захаря.

За редакцію відповідає: **Віктор Строїч.**